

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-800/23-H

Název	Základní škola a mateřská škola Rybná nad Zdobnicí, (okres Rychnov nad Kněžnou)
Sídlo	517 55 Rybná nad Zdobnicí 60
E-mail	zsrybna60@seznam.cz
IČO	75017261
Identifikátor	600097731
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jitka Dytrtová
Zřizovatel	obec Rybná nad Zdobnicí
Místo inspekční činnosti	517 55 Rybná nad Zdobnicí 60
Inspekční činnost na místě	23. 5. a 25. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Rybná nad Zdobnicí (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny. Vzdělávání dětí a žáků probíhá v jedné budově. V době inspekční činnosti bylo k předškolnímu vzdělávání v jedné třídě zapsáno 18 dětí a v ZŠ se ve dvou třídách vzdělávalo celkem 24 žáků. K pravidelné denní docházce do ŠD bylo k zájmovému vzdělávání zapsáno do jednoho oddělení 22 žáků. O své činnosti informuje škola na webových stránkách www.skola.rybna.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve své funkci od roku 2014. Zpracovala dlouhodobou koncepci školy, jež vychází z analýzy počátečního stavu a zaměřuje se zejména na užší spolupráci školy se zákonnými zástupci dětí a žáků a obcí. Koncepce školy je pravidelně vyhodnocována na základě dotazníkového šetření pro děti a žáky, jejich zákonné zástupce a zaměstnance školy. Daří se vytvářet a udržovat přátelské a bezpečné prostředí školy a postupně zlepšovat materiální oblast pro zkvalitnění vzdělávání.

Organizační struktura školy je vzhledem k typu školy jednoduchá a odpovídá potřebám školy. Vnitřní informovanost zaměstnanců školy je zajištěna především prostřednictvím jejich každodenního setkávání, provozních rad, popř. e-mailové komunikace. Ředitelka školy je o průběžných a celkových vzdělávacích výsledcích žáků informována na jednáních pedagogické rady. Ředitelka školy řídí základní i předškolní vzdělávání, zaznamenáno bylo odlišné řízení školy v jednotlivých součástech. Řídící a kontrolní činnost v ZŠ je funkční. Dílčí nedostatky byly shledány v organizační a kontrolní činnosti v MŠ. Ředitelka školy sleduje plnění školního vzdělávacího programu při hospitační činnosti. Hospitační činnost v MŠ není efektivní, hospitační záznamy postrádají doporučení pro zkvalitnění práce pedagogů. Nízká je četnost pedagogických rad v MŠ, které se zabývají především organizačními nebo provozními záležitostmi. Vyučující v MŠ vykazují nejednotný pedagogický přístup. Dílčí nedostatky ve vedení povinné pedagogické dokumentace byly odstraněny během inspekční činnosti.

Pedagogický sbor byl částečně obměněn. Ředitelka školy vytváří předpoklady pro profesní růst pedagogických pracovníků. Stanovené priority tohoto vzdělávání vycházejí z potřeb, rozpočtu školy a zájmů pedagogů. Průběžné vzdělávání bylo zaměřeno především na doplňování odborné kvalifikace, poznatky z oblasti pedagogiky, digitálních kompetencí a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ředitelka své další vzdělávání zaměřila na řídicí dovednosti, výměnu zkušeností a etickou výchovu.

Zapojením do projektů z Evropské unie se daří ředitelce školy získávat další finanční prostředky pro zkvalitnění vzdělávání. Využila je na zajištění školní asistentky, která napomáhá s organizačními a administrativními pracemi. Dále na organizování projektových dnů zaměřených na environmentální výchovu, polytechnické vzdělávání, přírodovědnou gramotnost a na profesní rozvoj pedagogů aj. Školou využívané účelové dotace napomáhají k realizaci doučování žáků ohrožených školním neúspěchem a podpoře informační gramotnosti u dětí a žáků.

Od minulé inspekční činnosti došlo ke zlepšení v materiální oblasti. Kromě částečné rekonstrukce společných prostor ve škole byla např. vybudována kuchyňka a částečně modernizován nábytek. Za účelem zvýšení kvality vzdělávání byly zakoupeny pracovní pomůcky i pomůcky na podporu digitální gramotnosti (notebooky, digitální mikroskopy,

výukové programy). K posílení bezpečnosti dětí a žáků ve škole přispívá nový kamerový systém.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání nevycházelo ze zpracovaného školního vzdělávacího plánu. Jeho realizace byla plánovaná podle třídního vzdělávacího plánu, který nebyl v souladu se školním vzdělávacím programem. Vzdělávací nabídka byla dětem obsahově blízká, zpravidla námětově provázaná. Při plánování a organizování vzdělávacích činností bylo méně dbáno na individuální odlišnosti dětí. Organizace vzdělávání neumožňovala v průběhu vzdělávání v plné míře vyváženost a provázanost spontánních a řízených aktivit včetně poskytované nepřilíh efektivity individualizace, diferenciaci a zpětné vazby.

Vzdělávání se vyznačovalo nejednotným stylem pedagogického vedení a jeho nedůsledností. Aktivně nebyly využívány metody a formy práce, které by dětem pomáhaly vytvářet soudržné pozitivní vztahy, učily je spolupracovat, samostatně se rozhodovat, přijímat a uzavírat kompromisy. Zaznamenána byla absence rituálů potřebných pro upevnění společensko-kulturních návyků, což se odráželo v nízké úrovni dosahovaných příslušných kompetencí.

Vzdělávací nabídka při ranních činnostech byla pro část dětí zajímavá, vedla je k tvořivosti, umožňovala jim experimentovat a pracovat se zajímavými pomůckami, což zajišťovalo jejich pozornost a aktivitu, ale také vyžadovalo neustálou přítomnost a pomoc učitelky. Při frontálních řízených činnostech byly děti neukázněné, zařazená motivace je zpravidla nezaujala, nebyl brán zřetel k věkovým zvláštěm a individualitám dětí. Přínosnost těchto aktivit byla minimální. Průběžné zhodnocení jednotlivých činností prakticky neprobíhalo, nebyly využívány vhodné příležitosti pro vzájemné hodnocení dětí. Byla zařazována pouze paušální pochvala, méně učitelky využívaly adresné hodnocení, sporadické bylo uznání či ocenění jejich úsilí.

Pozitivní a účinná byla činnost dětí, která byla rozdělena do skupin a z větší části zajišťovala jejich celkovou aktivitu, zájem a částečnou diferenciaci vzdělávací nabídky. Při skupinové práci byly například procvičovány a rozvíjeny znalosti a dovednosti z oblasti školní připravenosti, probíhaly řízené aktivity zaměřené na čtenářskou, předmatematickou nebo přírodovědnou gramotnost.

Sledovaná výuka základního vzdělávání byla vedena v přátelské pracovní atmosféře. Učitelky organizovaly vzdělávání žáků promyšleně a za pomoci asistentek pedagoga splnily všechno naplánované a zadané učivo. Ve výuce žáků jednotlivých ročníků byly efektivně využity zajímavé formy práce opakovací, výkladové i procvičovací za využití řady pomůcek, učebnic, interaktivní tabule i herních prvků. Střídal se samostatná individuální i skupinová práce písemná a ústní včetně spolupráce skupin žáků. V části hodin byly zaznamenány vhodné relaxační chvíle (např. píseň, báseň, protažení se). Ve dvou hodinách byl velmi účelně zařazen individuální výklad žáků vyššího ročníku, kteří vysvětlovali učivo žákům nižšího ročníku, čímž si sami upevňovali učivo. Učitelky poskytovaly žákům dostatek času a prostoru pro plnění zadaných úkolů a byly jim v případě obtíží společně s asistentkami pedagoga nápomocny. Práce s chybou byla účelná s ohledem na další učení žáků. V části hodin byl podporován rozvoj čtenářské gramotnosti (práce textem a jeho porozuměním, hlasité čtení). Byly respektovány individuality jednotlivých žáků a citlivě korigovány formy jejich chování. Ti měli možnost se vyjádřit ke své práci a výsledkům při hodinách. Využito nebylo vrstevnické hodnocení, prvky formativního hodnocení byly zařazeny pouze částečně. Diferenciaci práce pro žáky s odlišným pracovním tempem využívána nebyla. Závěry

většiny hodin přispěly k celkovému shrnutí učiva a vyhodnocení stanoveného cíle za aktivní účasti alespoň několika žáků.

Provoz ŠD je organizován před i po vyučování. V době odpoledního provozu ŠD probíhají pro zájemce třikrát týdně zájmové kroužky. Vychovatelka se zaměřuje na všestranný rozvoj žáků, využívá pestré činnosti a formy zájmového vzdělávání. Dbá na aktivizaci žáků při aktivitách venku (sportovní hry, stanoviště s úkoly či vycházky nebo hry v zahradě). Při zájmovém vzdělávání ve ŠD je přítomna asistenta pedagoga, která se věnuje zejména žákovi se SVP, ale v případě potřeby pomáhá vychovatelce i při dalších činnostech. Ve spolupráci se školou jsou žáci připravováni na místní i regionální soutěže a sportovní turnaje. Realizované činnosti ŠD podporují všestranný rozvoj žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při analýze školních výstupů a posouzení úrovně naplňování klíčových kompetencí předškolního vzdělávání dosahovaly děti vzhledem ke svým věkovým a individuálním možnostem rozdílných výsledků. Vedená pedagogická diagnostika měla pouze formální charakter, neposkytovala učitelkám dostatečné informace o dosažené úrovni dovedností dětí a jejich vývoji, nevedla ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání na individuální, skupinové ani školní úrovni. Postrádala účelnost zejména ve vztahu s praxí, tzn. neobsahovala závěry, návrhy řešení nebo pedagogická opatření k dalšímu postupu při vzdělávání dětí a jejich dalším rozvoji, které by se promítaly do vlastního průběhu vzdělávání.

Jen menší část dětí naplňovala konkretizované očekávané výstupy podle příslušného rámcového vzdělávacího programu v míře odpovídající jejich možnostem. Všechny děti, včetně těch nejmladších, znaly množství říkadel, s chutí zpívaly, rytmizovaly a napodobovaly pohyb, rozlišovaly tvary a barvy. Projevovaly základní početní dovednosti, znalosti z oblasti přírody a elementární postoje k její ochraně. V průběhu vzdělávání se učitelky zaměřovaly na správný úchop psacích potřeb a přístroje, který děti bez obtíží zvládaly.

K hodnocení výsledků vzdělávání žáků učitelky využívají běžných nástrojů, které jsou uvedeny ve školním řádu (písemné, ústní, praktické, pohybové). V rámci sjednocených pravidel hodnocení musí mít žáci z každého předmětu minimálně tři známky za pololetí. Třídní učitelka pravidelně informuje rodiče prostřednictvím žákovských knížek či notýsků nejenom o klasifikaci, ale i měsíčním písemným hodnocením o práci a chování jejich dětí, přičemž uvádí i náměty, jak výsledky ještě zlepšit. Kontrolou žákovských knížek a notýsků byla zjištěna dostatečná četnost známek. Škola informuje zákonné zástupce dětí a žáků o průběhu a výsledcích vzdělávání neformálně při každodenním osobním kontaktu, na třídních schůzkách a při akcích pořádaných školou. Škola využívá externí ověřování znalostí žáků vybraných ročníků, s výsledky dále pracuje.

Poradenské služby pro děti a žáky a jejich zákonné zástupce zajišťuje ředitelka školy. Žákům se školním neúspěchem je poskytováno doučování z předmětů český jazyk a matematika a individuální konzultace s vyučujícími. Zaznamenáno bylo účelné poskytování podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami ze strany vyučujících i asistentek pedagoga, které jsou v případě potřeby oporou i ostatním žákům ve třídě. Žáci jsou vedeni k ohleduplnému chování, veškeré odchylky od pravidel jsou řešeny také při třídnických hodinách. Škola využívá preventivní programy (Kyberšikana, Pes Sorbon, besedy se členy integrovaného záchranného systému) a organizuje pro žáky školní soutěže (např. přírodovědnou, florbalový turnaj), zapojuje se do soutěže Matematický klokan i regionálních

sportovních akcí (např. Potštejnský olympijský desetiboj či dopravních soutěží - jízda na kole). Pravidelně je v rámci výuky tělesné výuky zajišťován kurz plavání. Děti a žáci se účastní společných výletů, projektových dnů (např. Hrátky s barvami, Polytechnická výchova, Recyklohraní) a kulturních akcí, do kterých se postupně zapojuje stále více rodičů a místních obyvatel (např. Mikulášská nadílka, rozsvěcení vánočního stromu, adventní dílny, velikonoční dílny), což přispívá k utváření vzájemné sounáležitosti v rámci obce. Dlouhodobá spolupráce se zřizovatelem, místními organizacemi (např. Sbor dobrovolných hasičů, Český červený kříž) a okolními školami podporuje všestranný osobnostní rozvoj žáků. Např. se Speciální základní školou Neratov se žáci společně účastní ozdravného pobytu. Škola žákům nabízí pestrý výběr zájmových kroužků (flétničky, šikulové, vyšívání, sportůček).

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Změnou organizace výuky anglického jazyka (samostatně pro žáky 3. ročníku) byly vytvořeny podmínky pro zefektivnění mluvního projevu žáků při počáteční výuce cizího jazyka.
- Od 6. 2. 2023 byl pedagogický sbor posílen o školní asistentku.
- Od roku 2018 je škola zabezpečena novým kamerovým systémem.

Silné stránky

- Škola vytváří a udržuje přátelské a bezpečné prostředí pro děti a žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy.
- Účelná integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně aktivního zapojení asistentek pedagoga nejenom při jejich vzdělávání, ale i při do pomoci ostatním žákům ve třídě.
- Vhodně využívané formy a metody ve výuce vedly k aktivnímu zapojování žáků do výuky a jejich spolupráci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Odlišné řízení školy v jednotlivých součástech – nesystémové řízení a vedení mateřské školy (nižší úroveň přínosné komunikace a týmové spolupráce mezi učitelkami v mateřské škole projevující se v nejednotnosti pedagogického přístupu k dětem).
- Nižší efektivita organizace průběhu vzdělávání v mateřské škole zejména ve vztahu ke složení třídy, praktické a účelné využitelnosti překrývání přímé pedagogické činnosti.
- Neúčelnost využívaného spektra výchovných a vzdělávacích strategií v průběhu předškolního vzdělávání s nízkou mírou podpory osobnostního a sociálního rozvoje dětí.
- Formálně poskytovaná zpětná vazba dětem a chybějící hodnocení vzdělávací činnosti v mateřské škole.
- Nízká míra využití prvků hodnocení při základním vzdělávání (vrstevnické hodnocení, prvky formativního hodnocení).
- Absence diferenciacie práce s ohledem na žáky s odlišným pracovním tempem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Zkvalitnit řízení školy zejména ve vztahu k organizaci, provozu a průběhu vzdělávání v mateřské škole.
- Uplatňovat jednotné pedagogické a metodické zásady výchovy a vzdělávání předškolních dětí, zefektivnit účelnost zařazovaných metod a forem práce s ohledem na složení třídy, věkové zvláštnosti dětí a jejich skutečné potřeby.
- Zefektivnit vzájemnou komunikaci učitelek v mateřské škole, spolupráci a vyhodnocování vzdělávacího procesu, přijímat účinná opatření ke zlepšení stavu.
- Zařazovat vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání předškolních dětí v návaznosti na praktické využití závěrů pedagogické diagnostiky.
- Podporovat rovnoměrným způsobem rozvoj všech klíčových kompetencí dětí, zařazovat aktivity podporující rozvoj neformálních vztahů v dětské skupině a kooperaci dětí po celou dobu vzdělávání v mateřské škole.
- Využívat pestré formy hodnocení dětí a žáků za účelem jejich motivace k vlastnímu učení.
- Diferencovat práci žáků s ohledem na jejich odlišné pracovní tempo.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná obcí Rybná nad Zdobnicí ze dne 24. 9. 20022, s účinností od 1. 1. 2003, včetně dodatku číslo 1 vydaného dne 29. 9. 2005, s účinností od 1. 1. 2006
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 3. 5. 2023
3. Jmenování do funkce ředitelky školy, naše zn. č. j. 127/14, ze dne 24. 7. 2014, s účinností od 1. 8. 2014
4. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
5. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí a žáků vedená ve školním roce 2022/2023 (včetně knihy úrazů vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023)
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023
8. Strategie rozvoje školy pro roky 2022–2026

9. Koncepce rozvoje školy Základní škola a mateřská škola Rybná nad Zdobnicí (2022–2024)
10. Autoevaluace Základní školy a mateřské školy Rybná nad Zdobnicí ve školním roce 2022/2023
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
12. Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání platné ve školním roce 2022/2023
13. Třídní vzdělávací plán mateřské školy vedený ve školním roce 2022/2023
14. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2022/2023
15. Záznamy z jednání provozní porady vedené ve školním roce 2022/2023
16. Hospitační záznamy vedení školy vedené ve školních letech 2021/2022, 2022/2023
17. Rozvrhy tříd platné k termínu inspekční činnosti
18. Školní řád základní školy, mateřské školy, vnitřní řád školní družiny vedené ve školním roce 2022/2023
19. Školní plán enviromentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Základní a mateřské školy Rybná nad Zdobnicí 2022-2023
20. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
21. Přehled prospěchu žáků ve 2. pololetí školního roku 2021/2022 (výpis ze školní matriky)
22. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023
23. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
24. Dokumentace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023
25. Dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště včetně Strategie předcházení školní neúspěšnosti vedená ve školním roce 2022/2023
26. Dokumentace k činnosti školní družiny vedená ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Alena Josefová, Ph.D., školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Bc. Eva Hitková, školní inspektorka

.....

Mgr. Květoslava Dřevíková, školní
inspektorka

.....

Bc. Zuzana Šarounová, kontrolní
pracovnice

.....

V Hradci Králové 15. 6. 2023